

Міністерство освіти і науки України
Криворізький державний педагогічний університет

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДУХОВНОСТІ

Збірка наукових праць
Випуск 6

Кривий Ріг
КДПУ
2005

Актуальні проблеми духовності. — Зб. наукових праць / Відп. ред. Я.В. Шрамко. — Вип. 6. — Кривий Ріг: КДПУ, 2005. — 415 с.

ISBN 966-7406-27-X

ББК 87+87.66

Свідоцтво про держ. реєстрацію серія КВ № 5135 від 21.05.2001 р.

Фахове видання України з *філософських наук* (Перелік № 10 наукових фахових видань, затверджений постановою президії ВАК України від 12.06.2002 р. № 1-05/6, Бюлетень ВАК України, № 9, 2002)

Редакційна рада:

доктор педагогічних наук	Буряк В.К.
доктор філософських наук	Бичко А.К.
доктор мистецтвознавства	Баканурський А.Г.
доктор філософських наук	Гуль Збігнев
доктор філософських наук	Капіца В.Ф.
доктор філологічних наук	Козлов А.В.
доктор філософських наук	Панфілов В.О.
доктор філософських наук	Прокоф'єв Ф.І.
кандидат філософських наук	Пісчиков В.С.
кандидат філософських наук	Холін М.М.
кандидат філософських наук	Хорольська Т.А.
доктор філософських наук	Шрамко Я.В.

Рецензенти: доктор філософських наук **Бичко І.В.**
доктор філософських наук **Кузнецов В.І.**
доктор філософських наук **Соловей Л.А.**

Відповідальний редактор і упорядник видання: **Шрамко Я.В.**
Головний редактор серії: **Хорольська Т.А.**

Рекомендовано до друку Вченою радою Криворізького державного педагогічного університету. Протокол № 10 від 12.05.2005 р.

Редакційна рада не обов'язково поділяє думки авторів. Відповідальність за достовірність цитат, посилань, статистичних матеріалів і т.ін. покладається на авторів.

Для викладачів суспільно-гуманітарних дисциплін, аспірантів, студентів, науковців, всіх, хто цікавиться проблемами філософії.

Мови видання: українська, російська.

КДПУ. Кривий Ріг. 2005.

Цей випуск збірки присвячується

75-й річниці

*Криворізького державного педагогічного
університету*

ЗМІСТ

ФІЛОСОФСЬКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДУХОВНОСТІ І КУЛЬТУРИ	1
<i>И.А. Филлипа</i> Повседневность и духовность — «горизонталь» и «вертикаль» бытия	3
<i>Ю.Т. Василенко, О.Ю. Сильвестрова</i> Філософський аспект духовності: проблема ціннісних орієнтацій	22
<i>Т.А. Хорольська</i> Творчість. Культура. Особистість	30
<i>А.И. Абдула</i> «Кризис рациональности» в контексте противостояния рационализма и иррационализма	42
<i>О.І. Шрамко</i> Духовність як проблема націотворення	53
<i>Р.И. Амирова, Л.А. Медведева</i> Роль духовного в иерархии ценностей	62
<i>В.А. Косяк</i> Человеческая телесность в обыденной культуре	72
<i>М.Й. Заремський</i> Становлення категорії «культура» в філософській творчості Якова Козельського	81
<i>Н.І. Гітун</i> Сучасний розвиток духовності: моральні норми та принципи	89
<i>М.С. Кузьмин</i> Архетипне підґрунтя релігійної комунікації у християнстві	95

ІСТОРИЯ ФІЛОСОФІЇ І СУЧАСНІСТЬ	109
<i>В.І. Менжулін</i> Нові пригоди архетипів	111
<i>Т.Н. Поплавская</i> Постмодерн в науке и религии	129
<i>А.Ю. Кузнецов</i> Проблема демаркационных уровней метафизических и теоретических понятий	135
<i>С.М. Гейко</i> Історико-філософський вимір категорії іронії	142
<i>Б.І. Бичко</i> Сенека про маніфестацію етичної цінності життя у театральному дійстві	151
<i>Т.В. Цимбал</i> Проблема буттєвісного укорінення людини у філософії постмодерну	157
<i>Л.С. Горбунова</i> Час і простір в культурі переходу: від філософії життя до синергетики	164
<i>Н.С. Литвиненко</i> Проблема свободы в гражданском обществе и ее трактовка в философии Нового времени	177
<i>Я.В. Шрамко</i> Возникновение, становление и развитие аналитической философии	185
ФІЛОСОФСЬКА КЛАСИКА	195
<i>Р. Карнап, Г. Ган, О. Нейрат</i> Научное миропонимание — Венский кружок	197
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГУМАНІТАРНОГО ЗНАННЯ	215
<i>В.А. Герасимчук</i> «Живописный портрет» в литературном тексте: романтический и модернистский дискурс	217

<i>В.К. Буряк</i> О возможности применения метода восхождения от абстрактного к конкретному в педагогике	229
<i>О.В. Петрів</i> Антропологічні аспекти філософсько-культурологічної творчості Володимира Винниченка	235
<i>Н.В. Турпак</i> Духовно-особистісний вимір концепції наукового етосу В. Вернадського	243
<i>Л.О. Донченко</i> Духовно-ментальні засади «чужинства» в художній інтерпретації Валерія Шевчука	251
<i>М.А. Петриченко</i> Прописная буква как средство выражения духовности: история и современность	258
<i>В.Г. Терещенко</i> Філософські мотиви у триптиху «Доля», «Муза», «Слава» і медитації «Не нарікаю я на бога...» Т.Г. Шевченка	265
<i>М.О. Чулошнікова</i> Поняття гри в структурі гуманітарного знання	273
<i>С.А. Батрак, О.П. Батрак, І.Л. Рогачова</i> Формування християнського світогляду в Давній Русі: проблема «двовір'я»	280
<i>І.Л. Мірчук</i> Концептуально-культурологічна своєрідність погляду Гавриїла Костельника на релігію	290
<i>В.А. Енохович, В.С. Писчиков, М.М. Холін</i> Здоровье как жизненная ценность человека	297
СОЦІОКУЛЬТУРНІ ВИМІРИ РЕАЛІЙ СУЧАСНОСТІ	307
<i>М.Г. Тур</i> Моральний ідеал та принцип індивідуалізму: легітимаційні засади лібералізму	309
<i>В.Ю. Даренский</i> Диалогическая природа общественного идеала	319

<i>Н.В. Шрамко</i> Теории справедливости и проблема рационального обоснования морали	332
<i>В.А. Черниенко</i> К генезису критики историчестских методологем	338
<i>Г.А. Балута</i> Цар Едіп: міф про раціональність	347
<i>Н.В. Скотна</i> Духовні аспекти становлення фундаментальних цінностей особистості в громадянському суспільстві	356
<i>И.В. Шевченко</i> Логика гармонизации личностного бытия человека	366
<i>Л.А. Білоконенко</i> Філософсько-соціологічні традиції вивчення конфліктів	374
<i>В.Ф. Капица, О.В. Цыгуль</i> Коммуникативные основания становления общественных систем	382
<i>О.М. Кулакова</i> Міжкультурна комунікація як спосіб спілкування	389
<i>О.А. Моргул</i> Духовно-ціннісний зміст національної свідомості	397
НАШИ АВТОРИ	403